

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001285

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Мар'яна Володимирівна

2. Mariana V. Kharchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 16-05-2023

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Приватне акціонерне товариство "Національна енергетична компанія "Укренерго"

Код за ЄДРПОУ: 00100227

Місцезнаходження: вул. Симона Петлюри, 25, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.051.059

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17

Тема дисертації:

1. Розсуд судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві
2. Discretion of a judge during consideration of cases in administrative proceedings

Реферат:

1. Харченко М.В. Розсуд судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2023. У роботі досліджено питання розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві. На підставі аналізу фахових доктринальних робіт, які можуть бути використані в якості підґрунтя для дослідження розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві, умовно виокремлено напрямки такого дослідження: 1) наукові дослідження феномену розсуду взагалі, у тому числі в теоретико-правовому та окремих галузевих аспектах (що дозволяє здійснити загальний аналіз поняття, визначити ознаки, дослідити генезу наукових поглядів, з'ясувати структуру правової основи регулювання зазначених відносин, провести класифікаційний розподіл на види тощо); 2) наукові дослідження ресурсу розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві з урахуванням результатів наукових досліджень вчених-фахівців у сфері адміністративного права та процесу (що дозволяє з'ясувати специфіку розсуду судді саме у визначеній сфері,

виявити проблеми у правозастосуванні і сформулювати можливі шляхи їх подолання). Такі напрямки свідчать про посилення спеціалізації доктринальних досліджень, що характеризується зосередженням уваги відносно окремих особливостей розсуду судді саме в адміністративному судочинстві. Виокремлення вказаних напрямків та їх специфіки дозволяє встановити певну тенденцію протягом попереднього десятиліття (2012-2022 р.р.) щодо спеціалізації доктринальних досліджень в контексті розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві і ці тенденції треба зберегти і надалі, а також забезпечити: а) поглиблене вивчення феномену розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві, його меж у правовій доктрині та б) вдосконалення положень законодавства, яке встановлює такі межі і правила, а поряд з тим і практики його застосування. З огляду на проведений аналіз закріплення нормативних засад реалізації розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві у чинному законодавстві, можна відзначити фрагментарність такого регулювання і відсутність системного підходу у його регламентації. Доцільним слід визнати закріплення саме на нормативному рівні особливостей реалізації розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві із встановленням чітких його меж. Умовно виділено періодизацію нормативного закріплення засад реалізації розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві (за часів незалежності України): 1) загальний (1991 р. – 2005 р.), що характеризується формуванням міжнародно-правових та конституційних засад реалізації розсуду судді під час розгляду публічно-правових спорів; 2) спеціальний (2005 р. – 2022 р.), що характеризується прийняттям КАС України, який визначає особливості нормативного закріплення засад реалізації розсуду судді під час розгляду справ саме в адміністративному судочинстві. У складі другого етапу також виокремлено два підетапи: а) новий (2005 р. – 2017 р.) – до викладення КАС України у новій редакції і б) новітній (2017 р. – 2022 р.) – після впровадження нової редакції КАС України. Визначено поняття «розсуд судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві» як інтелектуальна вольова діяльність судді (регламентована нормами законодавства) під час розгляду і вирішення адміністративних справ, направлена на пошук (визначення) оптимального варіанту рішення (дії) з кількох юридично допустимих варіантів. Серед ознак розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві виокремлено такі: 1) спеціальний суб'єкт реалізації розсуду – суддя; 2) сфера об'єктивізації розсуду судді – адміністративне судочинство; 3) спеціальний характер, адже охоплює професійну діяльність (судді), правозастосування і судову діяльність; 4) спрямованість на захист інтересів осіб у публічно-правових відносинах та виконання завдань адміністративного судочинства; 5) легальність засад застосування; 6) можливість застосування на різних стадіях під час розгляду справ в адміністративному судочинстві; 7) свобода вибору варіанта поведінки та законність кожної з альтернатив; 8) правозахисний характер. В якості критеріїв для виокремлення видів розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві запропоновано застосовувати такі критерії: безпосередньо нормативну регламентацію; стадії судового процесу, на яких застосовується; склад суду; інстанцію; суддя якого суду застосовує; кількість альтернатив, серед яких суд здійснює вибір; документальне оформлення; категорії справи, які розглядаються в порядку адміністративного судочинства; ступінь визначеності. Встановлено, що межі розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві – це встановлені законодавчі соціально-правові обмеження дискреційних повноважень...

2. Kharchenko M.V. Discretion of a judge during consideration of cases in administrative proceedings. – Qualifying scientific work on manuscript rights. Dissertation for the Doctor of Philosophy degree in specialty 081 - Law. – Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia, 2023. The paper examines the issue of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings. On the basis of the analysis of professional doctrinal works, which can be used as a basis for the study of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings, the directions of such research are tentatively identified: 1) scientific studies of the phenomenon of discretion in general, including in theoretical and legal and individual branches aspects (which allows us to carry out a general analysis of the concept, determine the signs, investigate the genesis of scientific views, clarify the structure of the legal basis for the regulation of the specified relations, carry out a classification division into types, etc.); 2) scientific studies of the resource of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings, taking into account the results of scientific research by

scientists-specialists in the field of administrative law and process (which allows to find out the specifics of the judge's discretion in the specified area, identify problems in law enforcement and formulate possible ways overcoming them). Such directions testify to the strengthening of the specialization of doctrinal research, which is characterized by a focus on certain features of the judge's discretion in administrative proceedings. The identification of the indicated directions and their specifics allows establishing a certain trend during the previous decade (2012-2022) regarding the specialization of doctrinal research in the context of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings, and these trends should be maintained in the future, as well as ensure: a) an in-depth study of the phenomenon of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings, its limits in legal doctrine, and b) improvement of the provisions of the legislation, which establishes such limits and rules, as well as the practice of its application. In view of the conducted analysis of the consolidation of the normative principles of the exercise of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings in the current legislation, it is possible to note the fragmentation of such regulation and the lack of a systematic approach in its regulation. It should be considered expedient to establish precisely at the normative level the peculiarities of the exercise of the judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings with the establishment of clear boundaries. The periodization of the normative consolidation of the principles of the exercise of the judge's discretion during the consideration of cases in the administrative court (during the independence of Ukraine) is conditionally highlighted: 1) general (1991 – 2005), characterized by the formation of international legal and constitutional principles of the exercise of the judge's discretion during consideration of public legal disputes; 2) special (2005 – 2022), characterized by the adoption of the CAS of Ukraine, which defines the specifics of the normative consolidation of the principles of the exercise of the judge's discretion during the consideration of cases specifically in administrative proceedings. As part of the second stage, two sub-stages are also distinguished: a) new (2005 – 2017) – before the introduction of the CAS of Ukraine in the new edition and b) latest (2017 – 2022) – after the introduction of the new edition of the CAS of Ukraine. The concept of "discretion of a judge during the consideration of cases in administrative proceedings" is defined as the intellectual volitional activity of a judge (regulated by legislative norms) during the consideration and resolution of administrative cases, aimed at finding (determining) the optimal decision (action) option from several legally permissible options. Among the signs of a judge's discretion during the consideration of cases in administrative proceedings, the following are distinguished: 1) a special subject of exercise of discretion is a judge; 2) the sphere of objectification of the judge's discretion – administrative proceedings; 3) special character, because it covers professional activity (judges), law enforcement and judicial activity; 4) focus on the protection of the interests of persons in public-legal relations and the performance of tasks of administrative proceedings; 5) legality of the principles of application; 6) the possibility of application at different stages during the consideration of cases in administrative proceedings...

Державний реєстраційний номер ДіР: 00120U000374 0129U000370 0120U102041

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Харченко М.В. Поняття, ознаки та види розсуду судді в адміністративному судочинстві. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 10. С. 499–504.
- Харченко М.В. Реалізація розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві: вітчизняний аспект. Право та державне управління. 2022. № 4. С. 114–121.

- Харченко М.В. Генеза дослідження розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві у вітчизняній адміністративно-правовій та адміністративно-процесуальній науці. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 5. С. 159–167.
- Харченко М.В. Проблеми реалізації розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві та шляхи їх вирішення. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 11. С. 849–856.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 00120U000374 0129U000370 0120U102041

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломоець Тетяна Олександрівна
2. Tetyana O. Kolomojets

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1101-8073

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лєгеца Юлія Олександрівна
2. Yulia O. Legeza

Кваліфікація: д.н, професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4896-3178

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Юлія Анатоліївна

2. Julia A. Volkova

Кваліфікація: д.н, професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2799-3933

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курінний Євген Володимирович

2. Yevhen V. Kurinny

Кваліфікація: д.н, професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3069-3405

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шарая Анна Анатоліївна

